

MULTIKULTURALIZMUS

SCENÁR 1

MULTIKULTURALIZMUS

CIEĽOVÁ SKUPINA
ŠTUDENTI VO VEKU **15-18**

Ciele edukačného projektu:

- * vymedzenie multikultúry v spoločnosti,
- * uvedenie kultúrnej rôznorodosti národnostných menšín žiakom ,
- * príprava prezentácie a vystúpení týkajúcich sa zvolenej menšiny.

Konečné produkty vzdelávacieho programu:

- * mapa myšlienok,
- * vlastné definície multikultúry,
- * zoznam národnostných a etnických menšín, ktoré sa vyskytujú v danej oblasti,
- * infografiky súvisiace so zvolenou národnostnou, alebo etnickou menšinou,
- * prezentácie formou krátkych vstupov týkajúcich sa zvolenej menšiny.

NAVRHOVANÝ PLÁN HODINY

ETAPA PROJEKTU	NAVRHOVANÉ POSTUPY	ETAPA	TRVANIE
I VÝBER PROBLEMATIKY STANOVENIA CIEĽOV PROJEKTU	1 Integrácia skupiny.	I	1. 60 minút
	2 Uvedením Otázky multikultúra - vytváraním myšlienok mapy.	II	2. 45 min.
	3 Stereotypy a predsudky – diskusia v skupine.	III	3. 35 min.
	4 Prijatie rozhodnutia o realizácii projektu.	IV	4. 10 min.
II REALIZÁCIA PROJEKTU	5 Národnostné a etnické skupiny.	V	5. 45 min.
	6 Infografiky národnostných a etnických menšín - pracujú v skupinách: a. vyhľadávanie informácií o zvolených národnostných a etnických menšinách, s cieľom vytvoriť infografiku, b. vytvorenie infografiky..	VI	6. asi 4 dni – ext. práca a. asi 2 dni – žiaci hľadajú informácie doma b. asi 2 dni – práca doma a v škole
	7 Prezentácia a diskusia o vypracovanej infografike v celej skupine.	VII	7. asi 90 min.
	8 Príprava prezentácií: a. príprava skupín na vystúpenia – diaľkovo, b. príprava oznámenia o vystúpeniach žiakov na tému národnostných a etnických menšín.	VIII	8. 45 min. + práca doma a. doba na prípravu skupín na vystúpenia – asi 7 dní b. 45 min.
III PREZENTÁCIA PROJEKTU	9 Vystúpenia týkajúce sa zvolených menšín pre všetkých účastníkov projektu: a. generálka, b. prezentácie.	IX	9. spolu 180 min.: a. 90 min. b. 90 min.
IV ZHODNOTENIE PROJEKTU	10 Zhrnutie práce na projekte a uchovanie vedomostí.	X	10. 45 min.
SPOLU	asi 12 vyučovacích hodín + čas na prípravu žiakov na vystúpenia		
POZNÁMKY	*** hviezdičky označujú delenie na jednotlivé dni		

1

INTEGRÁCIA SKUPINY

Organizovanie integračných hier s cieľom vzájomného zoznámenia sa účastníkov projektu a rozdelenia úloh pre ďalšie etapy práce (**Príloha 1 – integračné hry**).

2

ÚVOD myšlienok mapy

Vyučujúci rozdelí žiakov na 4 skupiny. Každá je vybavená kreslaciim kartónom a vyznačovačom - markerom.

Do stredu hárku napíšu žiaci heslo MULTIKULTÚRA. Úlohou každej skupiny je zapísať čo najväčší počet predstáv spojených s týmto pojmom.

Mapu myšlienok uchováme do konca projektu. V koncovej fáze úlohy zostavujú žiaci vlastnú definíciu multikultúry, o.i. s pomocou znenia zadania a vlastných skúseností s projektom, ktorá bude využitá pri diskusii pri zhodnocovaní projektu.

3

STEREOTYPY A PREDISUDKY diskusia v skupine

Vyučujúci dáva na debatu rôzne aspekty spojené s multikultúrou. Príklady:

- ❖ Aké sú pozitíva vyplývajúce z multikultúrneho sveta / krajiny/ spoločnosti?
- ❖ Z čoho vyplýva multikultúra?
- ❖ Čo ovplyvňuje vzťahy medzi jednotlivými kultúrami?
- ❖ Aké sú stereotypy?
- ❖ Sú stereotypy pozitívnym alebo negatívnym javom?
- ❖ Aké príklady súvisiace s rôznymi spoločenskými skupinami, národnostnými a etnickými skupinami poznáte?
- ❖ Vplývajú tieto stereotypy na naše predsudky voči konkrétnym osobám?

Nakoniec vyučujúci urobí zhodnotenie diskusie::

- ❖ čo sme si z nej odniesli?
- ❖ aké témy sme spomenuli?
- ❖ čo je to multikultúra, stereotyp a prečo sa tieto témy vyskytujú v súčasnom svete?

Učitelia a študenti môžu získať ďalší podporný materiál (**Príloha 2 – pojmy**).

4

PRIJATIE ROZHODNUTIA O REALIZÁCII PROJEKTU

Vyučujúci, spoločne so žiakmi, prijme rozhodnutie o realizácii projektu o multikultúre. Spoločne dohodnú názov projektu.

* * *

5

NÁRODNOSTNÉ A ETNICKÉ MENŠINY práca v skupinách

Vyučujúci rozdelí tabuľku na dve časti. Do jednej napíše nadpis NÁRODNOSTNÉ MENŠINY, do druhej ETNICKÉ MENŠINY. Oba pojmy vysvetlí (**Príloha 2 – pojmy**). Pýta sa študentmi na spochybenie:

- ❖ *Dokázate vymenovať národnostné a etnické menšiny, ktoré žijú v našej krajine? Skúsme ich vymenovať a zapísať do dvoch kategórií vyznačených na tabuli.*

Žiaci sa hlásia a vymenovávajú nimi zvolené menšiny a ukazujú, do ktorej skupiny, podľa nich, by mali byť zaradené. Vyučujúci zapisuje vymenované národnostné a etnické skupiny do jednej z častí tabule.

Neskôr, na základe vytvoreného zoznamu národnostných a etnických menšín, diskutuje so žiakmi a spoločne s nimi rozoberá a koriguje informácie uvedené na tabuli.

Zoznamy národnostných a etnických menšín z jednotlivých oblastí predstavujú materiál pre ďalšie činnosti a usporadúvajú poznatky týkajúce sa problematiky.

6

INFOGRAFIKY NÁRODNOSTNÝCH A ETNICKÝCH MENŠÍN práca v skupinách

Vyučujúci rozdelí žiakov do 4 skupín. Každá z nich si vyberie jednu z pred tým uvádzaných národnostných alebo etnických menšín. Úlohou skupín bude príprava infografiky týkajúcej sa zvolenej menšiny, v ktorej by sa mali našli o.i. informácie súvisiace s:

- ❖ ich výskytom na Slovensku, vrátane početnosti danej menšiny,
- ❖ obdobím od ktorého možno hovoriť o výskyte predstaviteľov danej menšiny v jednotlivých oblastiach krajiny – doklady potvrdzujúce ich výskyt na danom území,
- ❖ informácie o náboženstve menšiny,
- ❖ informácie o jazyku používanom danou menšinou,
- ❖ krátky popis kultúry a tradícií danej menšiny,
- ❖ navyše možno uviesť inštitúcie a organizácie týkajúce sa uvádzaných národnostných a etnických menšín a pod.

a

vyhľadávanie informácií

Žiaci, okrem školského zamestnania, vyhľadávajú informácie o jednotlivých národnostných a etnických skupinách, ktoré neskôr použijú pre vytvorenie infografiky. Môžu využiť knižnice, internet, novinové články, maliarsku a fotografickú tvorbu, demografické údaje, mapy, výkresy a pod (**Príloha 3 – pokyny pre vyučujúceho**).

Na vyhľadávanie informácií dostanú žiaci niekoľko dní – minim dva.

V prípade otázok sa môžu obrátiť na vyučujúceho. Je dobre zdôrazniť, aby si žiaci zapisovali odkiaľ získali informácie pre svoju prácu.

* * *

b

tvorba infografík

Žiaci prinášajú zozbierané informácie. Spolu s vyučujúcim ich usporiadajú a následne diskutujú, ako urobiť prezentáciu údajov, ktoré si pripravili. Na základe vlastných vedomostí a pripomienok vyučujúceho vypracujú infografiku formou plagátu (**príloha 4 – pokyny pre tvorbu infografiky**).

Práce môžu byť vykonávané čiastočne mimoškolských aktivít. Študenti dostanú na dobu minimálne dvoch dní.

* * *

7

PREZENTÁCIA A SPOLOČNÁ DISKUSIA O ZHOTOVENÝCH PLAGÁTOCH

O niekoľko dní skôr, učiteľ hovorí študentom, že na konci práce na infografiky budú prezentované v rámci skupiny. Každá zo skupín volí svojich zástupcov, ktorí budú zobrazovať a diskutované účinky ich akcie.

Jednotlivé skupiny prezentujú svoje práce – predstavujú vopred získané poznatky o národnostných a etnických menšinách. Následne uvádzajú aké materiály použili na využitie svojich informácií a z akých zdrojov tieto získali a pod.

Žiaci spolu s vyučovacím rozprávajú o urobených projektoch a diskutujú o priebehu a efekte prác:

- ❖ *čo sa nám najviac páčilo pri realizácii tohto projektu ?*
- ❖ *ktorá prezentácia bola najzaujímavejšia ?*
- ❖ *čo nás prekvapilo ?*
- ❖ *čo nám robilo problémy ?*
- ❖ *aká je naša krajina z hľadiska kultúry - jednorodá alebo rozmanitá ? čo na to poukazuje?*

Pri poslednej otázke možno nadviazať na pojmy: homogenita a heterogenita.

* * *

8

PRÍPRAVA PREZENTÁCIÍ

Žiaci, v tých istých skupinách, pripravujú krátke vystúpenia, napríklad formou krátkych scénok, tanca alebo prezentáciou kuchyne typickej pre dané menšiny, ktoré mali určené pri vypracovávaní infografík. Takto si prehĺbia svoje vedomosti o svojich témach.

Následne vyučujúci, spolu so skupinami, stanovia koľko času potrebujú na prípravu takýchto vystúpení. Určujú termíny vystúpení pred všetkými účastníkmi projektu a ostatnými žiakmi školy.

Čas potrebný na vystúpenie by nemal byť kratší ako týždeň. Vypracované koncepcie vystúpení konzultujú skupiny s vyučujúcim, ktorý má pomáhať každej skupine s prípravou, usmerňovať pripomienkami, rozptyľovať prípadné pochybnosti.

a

príprava skupín
na vystúpenie

Žiaci vo vopred dohodnutých skupinách pripravujú koncepciu prezentácie, v prípade potreby konzultujú náročnejšie elementy s vyučujúcim. Žiaci rozhodnúť, aký druh výkonu, ktorý chcete otvoriť. Byť všetky zložky potrebné na ich realizáciu. Zdieľanie vetu.

b

príprava
oznámenia

Žiaci spoločne dohodnú obsah a vzhľad oznámenia, ktoré informuje o plánovanej prezentácii projektu v mieste vyučovania. Oznámenie predstavuje pozvánku pre zainteresovaných na vystúpenie. Hotové oznámenie vyvesíme na školskej vývesnej tabuli.

Dodatočná informácia: oznámenie môže byť žiakmi vytvorené ručne alebo na počítači. Na prípravu oznámenia budú potrebné: kresliaci hárok, markery, farebný papier, nožnice, lepidlo a pod.

* * *

9

**VYSTÚPENIA
O VYBRANÝCH
NÁRODNOSTNÝCH
A ETNICKÝCH MENŠINÁCH**

Učiteľ pripomína študentov o deň, kedy majú vystúpenie konať. Spoločne opäť zhŕňajú všetky prvky, ktoré sú nevyhnutné pre danú úlohu. Hovorí o princípoch vzhľadov, ich poradie, a to, či chcú napr. Ešte v priebehu týchto obrázkov alebo videa. Všetci účastníci mali dohodnúť na navrhovanej pravidlo.

a

generálna skúška

Na projektové zamestnanie si žiaci donesú všetky pripravené rekvizity, ktoré budú potrebovať počas vystúpenia.

Urobíme generálne skúšky. Určíme osoby, ktoré budú zodpovedať za správny priebeh podujatia.

b

prezentácie

Vo vopred určenom termíne sa konajú vystúpenia všetkých skupín, na ktoré prichádzajú vopred pozvaní žiaci z iných tried a pozvaní hostia.

V prípade ak je k dispozícii vhodné technické vybavenie, je vhodné nahráť vystúpenia žiakov a urobiť fotoreportáž na pamiatku projektu, ako dobrý príklad a skúsenosť pre ďalšie triedy školy.

* * *

10

VYHODNOTENIE PRÁCE NA PROJEKTE A UCHOVANIE VEDOMOSTÍ

Po skončení prezentácie prác žiakov, zhodnotíme s nimi projekt. Žiaci dostanú už skôr nimi vytvorené myšlienkové mapy. Dopisujú do nich nové informácie. Spoločne diskutujú o vlastnej definícii multikultúry.

Vyučujúci kladie otázky sumarizujúce celok projektu :

- ❖ *čo sa nám najviac páčilo?*
- ❖ *čo sme sa naučili?*
- ❖ *čo nám robilo najviac problémov?*
- ❖ *ako hodnotíme výsledky, ktoré sme dosiahli?*

* * *

PRÍLOHY

DODATOK 1

VZOROVÉ TEAM-BUILDINGOVÉ AKTIVITY

DODATOK 2

KLÚČOVÉ POJMY SÚVISIACE STÉMOU

DODATOK 3

POKYNY PRE UČITEĽA

DODATOK 4

AKO VYTVORIŤ INTERAKTÍVNU GRAFIKU

DODATOK 1

VZOROVÉ TEAM-BUILDINGOVÉ AKTIVITY

ÚVOD

Team-buildingové aktivity ako nástroj skupinovej spolupráce sa s obľubou používajú pri práci s deťmi, adolescentmi alebo dospelými. Podľa teórie osobnosti hra prospieva rozvoju mysle a predstavivosti. Hry pomáhajú zmierniť napätie a úzkosť a sú dobrým spôsobom ako naplniť naše potreby týkajúce sa aktivít.

Nižšie sú uvedené dve zábavné hry, ktoré je možné hrať v skupine bez ohľadu na vek účastníkov. Snažte sa vyhľadať si aj iné hry a začleniť ich do aktivít vašej triedy, najmä hry s témami vyžadujúcimi interakciu a komunikáciu medzi študentmi.

MENÁ

Táto aktivita pomáha jej účastníkov zapamätať si mená ľudí, s ktorými sa zoznámili. Účastníci hry sedia v kruhu. Ten kto hru vedie je začne tak, že povie svoje meno a pridá prídavné meno, ktoré sa začína na to isté písmeno ako jeho krstné meno – napr. Andrew - adventurous). V smere hodinových ručičiek sa hra posúva na ďalšieho účastníka, ktorý zopakuje meno a prídavné meno predchádzajúceho hráča a následne pridá svoje meno a prídavné meno. Takto sa pokračuje ďalej, teda vždy ďalší hráč opakuje mená a vybrané prídavné mená predchádzajúcich hráčov v správnom poradí.

Hru ukončuje posledný hráč v poradí, ktorý povie mená všetkých hráčov spolu s prídavnými menami, ktoré si vybrali.

POZNAJME LEPŠIE JEDEN DRUHÉHO

Akonáhle hráči poznajú navzájom svoje mená, môžete začať ďalšiu hru alebo pokračovať v predošlej tak, že si hráči k svojmu menu a jednému prídavnému menu pridávajú ďalšie prvky, takže sa o sebe dozvedajú viac informácií. Študenti by mali sedieť v kruhu. Organizátor hry/učiteľ hovorí rôzne slová alebo frázy/vety/tvrdenia. Študenti zdvihnú ruky len v prípade, ak to čo počujú je v ich situácii pravda. Tieto slová/frázy/tvrdenia môžu vyzeráť takto: Mám brata/sestru. Mám veľa súrodencov – študenti môžu povedať ako sa volajú, mám rád šport, pochádzam zo Slovenska/Poľska/Velkej Británie, bývam v činžiaku/dome, narodil som sa vatď.

Hry možno kedykoľvek ukončiť. Vďaka teambuildingovým/integračným aktivitám bude ďalšia spolupráca jednoduchšia a účinnejšia.

DODATOK 2

KLÚČOVÉ POJMY SÚVISIACE STÉMOU

MENŠINA

1. Menší počet alebo časť.
2. Akákoľvek malá skupina v spoločnosti, ktorá sa odlišuje od zvyšku spoločnosti kvôli rase, náboženskému vyznaniu, alebo politickému presvedčeniu alebo človek, ktorý patrí do takejto skupiny.

*definícia je z Cambridge Dictionary: <http://dictionary.cambridge.org>

EURÓPSKE PRÁVO A NÁRODNÉ A ETNICKÉ MENŠINY

V Európe je inštitúciou, ktorá zodpovedá za ochranu národnostných a etnických menšín Rada Európy. Najdôležitejšie dokumenty, ktoré Rada Európy zostavila sú:

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, známy pod názvom Európsky dohovor o ľudských právach, bol podpísaný v Ríme 4. novembra 1950 a nadobudol platnosť v roku 1953. Okrem iného obsahuje ustanovenie týkajúce sa zákazu diskriminácie na základe príslušnosti ku národnostnej alebo etnickej menšine s ohľadom na práva a slobody, ktoré sú uvedené v Dohovore.

http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf

Kodanský Dokument podpísaný 29. júna 1990 počas Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe. Ide o prvý dokument, obsahujúci vyhlásenie celej Európy, že ochrana a podpora ľudských práv je jedným zo základných účelov vlády a že ich uznanie predstavuje základ slobody, spravodlivosti a mieru. Tento dokument zdôrazňuje rešpektovanie ľudských práv berúc do úvahy ľudské práva národnostných a etnických menšín.

<http://www.osce.org/odihr/elections/14304>

Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov je Európsky dohovor o ochrane a podpore jazykov používaných tradičnými menšinami. Charta definuje "regionálne alebo menšinové jazyky" ako jazyky používané na území daného štátu príslušníkmi tohto štátu, ktorí tvoria početom menšiu skupinu než je zvyšok obyvateľov daného štátu a sú odlišné od úradných jazykov/jazyka tohto štátu.

* fragment taken from the European Charter for Regional or Minority Languages, full text of which can be found at: <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680695175>

Rámcový dohovor o ochrane národnostných menšín. Bol sformulovaný v Štrasburgu 1. februára 1995 a platiť začal od 1. februára 1998. Išlo o prvý dokument, v ktorom sa detailne hovorilo o otázkach národnostných menšín.

*the full text of the document can be found at: <http://www.coe.int/en/web/minorities/text-of-the-convention>

DODATOK 2

OCHRANA NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN VO VEĽKEJ BRITÁNII

Správa Veľkej Británie Rade Európy týkajúca sa Európskej rámcovej dohody na ochranu národnostných menšín

1. Veľká Británia predkladá svoju prvú správu týkajúcu sa legislatívnych, justičných, administratívnych a iných opatrení, ktoré prijala počas obdobia končiacieho sa 31. mája 1999 s cieľom splniť svoje záväzky voči Rade Európy týkajúce sa Európskej rámcovej dohody na ochranu národnostných menšín.
2. "Národnostná menšina" nie je právne definovaný pojem vo VB. Naša správa je založená na definícii rasovej skupiny ako je ustanovená v Zákone o vzťahu rás z roku 1976, ktorý definuje rasovú skupinu ako skupinu ľudí na základe farby, rasy, národnosti (vrátane štátneho občianstva alebo etnického alebo národného pôvodu." Toto zahŕňa naše etnické menšinové komunity(alebo viditeľné menšiny) a Škótvov, Írov a obyvateľov Walesu, ktorí sú definovaní ako rasová skupina na základe ich národnostného pôvodu. Cigáni a Kočovní cigáni v Severnom Írsku sa podľa tohto zákona tiež považujú za rasovú skupinu. Je však nutné zvýrazniť, že tieto historické národné identity v rámci VB nie sú nijakým spôsobom etnicky uzavreté. Členovia etnických menšinových komunít, rovnako ako zvyšok britskej populácie sa môžu stotožniť s jednou alebo viacerými britskými základnými zložkami. Byť obyvateľom Walesu napríklad nezávisí na tom či ste biely.
3. Ďalšie informácie týkajúce sa našich etnických menšinových komunít, ich histórie a demografickom vývoji sú v prílohe A. Poskytli sme aj faktické podkladové materiály a informácie zahrňujúce ekonomické údaje a detaily vládnych štruktúr a právneho systému.

ČLÁNOK 1

Ochrana národnostných menšín a práv, slobôd príslušníkov týchto menšín tvorí integrálnu časť medzinárodnej ochrany ľudských práv a spadá do rámca medzinárodnej spolupráce. Ľudia z etnických menšín sú pred diskrimináciou chránení Zákonom o vzťahu rás z roku 1976, zahŕňajúcim diskrimináciu na základe rasy, farby, národnosti, etnického a národného pôvodu v oblasti zamestnanosti, poskytovania tovaru a služieb, vzdelávania a verejných funkcií. Tento zákon zaručuje jednotlivcom právo na priamy prístup ku Civilnému/občianskemu súdu, Pracovnému tribunálu v súvislosti s nezákonnou diskrimináciou v oblasti zamestnania. Tá tiež ustanovuje Komisiu pre rasovú rovnosť, ktorá je nezávislá od vlády a ktorá pracuje s cieľom znížiť diskrimináciu podporiť rovnosť príležitostí.

Celé znenie na:

<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20120919132719/www.communities.gov.uk/documents/communities/pdf/152275.pdf>

STEREOTYP

Stereotyp je nekompromisné, zjednodušené, často prehnané presvedčenie, ktoré sa aplikuje aj na celú sociálnu skupinu ľudí aj na každého jednotlivca v rámci nej. Stereotypy vytvárajú základ pre zaujatosť, predsudky, ktoré na druhej strane odôvodňujú diskrimináciu a postoje. Tie môžu byť pozitívne rovnako však aj negatívne.

* definícia z website: <http://sociology.about.com/>

DODATOK 2

MULTIKULTÚRNOSŤ

Tri vzájomne prepojené, ale aj napriek tomu odlišné odkazy na multikultúrnosť a k nej sa vzťahujúce prídavné meno multikultúrny, ktoré možno odlišovať vo verejných debatách a diskusiách sú:

1. Demograficko – deskriptívne použitie sa vyskytuje vtedy, keď sa slovo multikultúrny týka existencie etnicky alebo rasovo odlišných segmentov v populácii, spoločnosti alebo v štáte. Predstavuje predstavu, že takéto rozdiely majú nejaký spoločenský význam alebo zmysel – najmä kvôli existujúcim a vnímaným kultúrnym rozdielom, hoci tieto sa často spájajú s formami štrukturálnej diferenciácie. Presné etnické skupiny, ktoré v danom štáte existujú, dôležitosť etnicity v súvislosti so sociálnou participáciou v spoločenských inštitúciách a procesy prostredníctvom ktorých sa etnická diferenciácia vytvára a udržiava sa môžu značne líšiť v rôznych štátoch ale aj časových obdobiach.
2. V programovo politickom používaní pojmu multikultúrnosť – ten odkazuje na špecifické typy programov a politických iniciatív navrhnutých s cieľom reagovať na a riadiť etnickú rôznorodosť. Práve pri tomto používaní multikultúrnosť získala vážnosť a platnosť a bola doporučená do správy Kráľovskej komisie pre bilingválnosť a bikultúrnosť z roku 1965. Táto správa odporúča aby pojem multikultúrnosť nahradil bikultúrnu politiku založenú na Britsko-francúzskej listine/charte skupín na základe ktorej sa politika pre etnickú rôznorodosť v Kanadskej spoločnosti organizovala a riadila viac ako storočie. Odvtedy sa použitie pojmu multikultúrnosť značne rozšírilo a zahŕňa demograficko-deskriptívne a ideologicko-normatívne používanie.
3. Ideologicko-normatívne používanie multikultúrnosti je také, ktoré prináša najvyššiu úroveň debát, keďže konštituuje slogan a model pre politické aktivity založené na sociologickej teórii a eticko-filozofických úvahách o mieste týchto kultúrne odlišných identít v dnešnej spoločnosti. Multikultúrnosť zdôrazňuje, že uznanie existencie etnickej diverzity a zabezpečenie práv jednotlivcov uchovať si ich kultúru by malo ísť ruka v ruke s tým že si majú neobmedzený prístup, participáciu a sú verní konštitučným princípom a spoločne zdieľaným hodnotám, ktoré v spoločnosti vládnu. Uznávaním práv jednotlivcov a skupín a zabezpečením ich rovnocenného prístupu do spoločnosti, zástancovia multikultúry tiež tvrdia, že takáto politika prináša benefity jednak pre jednotlivcov ale aj pre väčšiu spoločnosť tým, že redukuje tlaky na spoločenské konflikty založené na nevýhodách a nerovnosti. Tiež tvrdia, že multikultúrnosť obohacuje spoločnosť ako celok. Úzke paralely medzi ideologicko-normatívnym používaním pojmu multikultúrnosť a pohľadom OSN na kultúrnu diverzitu je zjavné.

*definícia pochádza z oficiálnej stránky unesco:

<http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/international-migration/glossary/multiculturalism/>

DODATOK 3

POKYNY PRE UČITEĽA

PROJEKT INTERAKTÍVNEHO GRAFICKÉHO MATERIÁLU

1. vyžaduje tímovú prácu,
2. povzbudzuje študentov aby pracovali samostatne pri vyhľadávaní informácií a ich analýze, povzbudzuje aj kritické a kreatívne myslenie,
3. the aim of the project is to create infographics on a particular national or ethnic minorities, which will form the basis of students performance.

Majte na mysli, že tento scenár alebo plán hodiny je len návrhom ako by ste mali postupovať. Ak študenti prídu s inými nápadi ako by mohli prezentovať vlastné myšlienky alebo nadobudnuté vedomosti – nechajte ich to urobiť im vlastným spôsobom.

AKO VYTVORIŤ INTERAKTÍVNU GRAFIKU

Aby vytvorili interaktívny grafický materiál, študenti môžu využiť akékoľvek nástroje a materiály, ktoré chcú. Študenti by mali byť s projektom vopred oboznámení, aby mali dostatok času na zhromaždenie všetkých kancelárskych potrieb ako sú: kartónové štítky, perá, zvyrazňovače, farbičky, nožnice a farebné papiere, hodvábný papier, atď., Interaktívny grafický materiál môže obsahovať fotografie ľudí, predmetov, inštitúcií alebo miest súvisiacich s danou menšinou a jej kultúrou.

Študenti majú byť vedení ku kreatívnemu mysleniu a využívanie rôznych iných materiálov.

PRIESKUM INFORMÁCIÍ

- študenti by mali pracovať samostatne,
- študenti by mali vykonávať prieskum vo svojom voľnom čase,
- študenti by mali používať materiály, ktoré nájdu v knižniciach, na internete, v novinách aj materiály ako sú obrazy, fotografie, štatistické údaje, mapy a pod.
- na splnenie tejto úlohy by mali mať študenti aspoň dva dni,
- s cieľom pomôcť študentom im učiteľ môže poskytnúť informácie
- o spoľahlivých webových stránkach, kde môžu nájsť relevantné informácie

DODATOK 4

AKO VYTVOŘÍ INTERAKTÍVNU GRAFIKU

ČO TO INTERAKTÍVNA GRAFIKA JE?

Predtým, než sa pokúsíte odpovedať na túto otázku, pozrite si dve nižšie uvedené interaktívne grafiky.

- ❖ Akým spôsobom sú na nich prezentované informácie?
- ❖ Ako sa táto metóda komunikácie líši od tradičných metód?
- ❖ Čo sa vám na týchto interaktívnych grafikách páči a čo by ste radi zmenili?

HISTORY OF FOOD TRUCKS

- 1691:** New York street vendor sells food.
- 1872:** The first "trucker" is out on wheels as a food truck.
- 1936:** Clear Water sets out the first purpose-built truck.
- 1960:** Mobile food trucks make their presence known.
- 1974:** First "mobile food truck" is out on wheels.
- 2004:** The first "mobile food truck" is out on wheels.
- 2006:** Mobile food trucks make their presence known.
- 2010:** Southern California mobile food trucks make their presence known.

AMERICA'S BEST FOOD TRUCKS

- Seattle, WA: Mission Burrito
- San Francisco, CA: The Mission
- Los Angeles, CA: The Hot Chick
- San Antonio, TX: The Hot Chick
- San Diego, CA: The Hot Chick
- Portland, OR: The Hot Chick
- San Francisco, CA: The Hot Chick
- San Antonio, TX: The Hot Chick
- San Diego, CA: The Hot Chick
- Portland, OR: The Hot Chick

NUMBERS

- 8.4%: The mobile food truck industry is growing at 8.4% annually.
- \$55-\$75k: Food trucks generally require \$55-\$75k in start-up costs.
- 32%: say that they eat at food trucks at least once a week.
- 27%: say that they eat at food trucks at least once a month.
- 80%: believe that eating at food trucks is fun and unique.

School Libraries & Student Achievement

School Librarians are Linked to Improved Standardized Reading Test Scores

Studies conducted over the past two decades, both in Colorado and nationwide, show that students in schools with endorsed librarians score better on standardized achievement tests in reading, compared with students in schools without endorsed librarians.

This increase in scores exists regardless of:

Student Poverty Level¹

Overall Staffing Losses²

In a Colorado study, the presence of school librarians positively impacted students' standardized reading scores even when controlling for student poverty (free and reduced-cost meal status).

In a national study, even if schools had overall staff declines between 2004 and 2008, students' standardized reading scores were better in schools that maintained or gained a librarian during this time period.

What other school library characteristics are associated with better test scores?

School Librarians Teaching Information Literacy Skills to Students³

Staffed by Endorsed Librarian¹

Collaborative Planning Between School Librarians & Teachers^{3,4}

Extended Library & Staff Hours³

School Librarians Providing In-Service Training to Teachers³

Larger & Newer Collections^{3,4,5}

More Student Visits³

Flexible Scheduling³

Higher Expenditures^{3,4,5}

See www.lrs.org/data-tools/school-libraries/impact-studies/ for a list of school library impact studies.

1. Lanoce, K. C. & Heflinger, L. (2012). Change in school librarian staffing linked with change in CSAP reading performance, 2005 to 2011. Retrieved from <http://www.lrs.org/data-tools/school-libraries/impact-studies/>
2. Lanoce, K. C. & Heflinger, L. (2011, September 1). Something to shout about: New research shows that more librarians means higher reading scores. *School Library Journal*. Retrieved from http://www.scholastic.com/scholastic/resources/2011/09/01/something_to_shout_about_new_research.php
3. Lanoce, K. C. (2000). How school librarians help kids achieve standards: The second Colorado study. Tall Lake City: H Willow Research and Publishing.
4. Lanoce, K. C. (1993). The impact of school library media centers on academic achievement. Tall Lake City: H Willow Research and Publishing.
5. Francis, H. B., Lanoce, C. K. & Ingham, J. (2008). School librarians continue to help students achieve standards: The third Colorado study (2008). Retrieved from <http://www.lrs.org/data-tools/school-libraries/impact-studies/>

© 2013 Library Research Service

This project is made possible in part by a grant from the U.S. Institute of Museum and Library Services

<https://www.customermagnetism.com/solutions/infographic-design/>

<https://www.lrs.org/data-tools/school-libraries/impact-studies/>

DODATOK 4

DEFINÍCIA INTERAKTÍVNEJ GRAFIKY

Interaktívna grafika je jedna z metód prezentácie informácií kde ako doplnok ku textu a číslam sa používa grafický materiál (napr. tabuľky, číselné údaje, grafy, obrázky a pod.) a tento grafický materiál zohráva úlohu. Interaktívny grafický materiál pomáha prezentovať komplexné – súhrnné, zložité veci jednoduchým a zrozumiteľným spôsobom.

Keďže tieto materiály prezentujú a vyjadrujú odkazy nezvyčajným spôsobom, sú veľmi dobre zapamätateľné. Často ich využívajú rôzne inštitúcie na šírenie informácií, rôzne nadácie napríklad na to, aby motivovali ľudí k zdravšiemu životu, a rôzne podniky na podporu predaja svojich výrobkov a služieb.

AKO VYTVORIŤ INTERAKTÍVNU GRAFIKU?

V prvom rade sa pri tvorbe takéhoto materiálu musíte rozhodnúť akú tému bude tento materiál spracovávať a akej cieľovej skupine je určený. Ďalším krokom je prieskum informácií. Snažte sa rozhodnúť, aký typ informácií budete potrebovať a dajte dokopy všetky štatistiky, mapy, obrázky a iné údaje, ktoré môžu byť potrebné. Majte na mysli, že používať je nutné len dôveryhodné a spoľahlivé zdroje.

Keď viete akú tému interaktívna grafika prezentuje a aké informácie by mala obsahovať, začnite rozmýšľať o tom, ako by ste túto tému prezentovali viac vizuálnym spôsobom. Dôležitý je výber farieb, typ písma, rozloženie obsahu, usporiadanie ilustrácií, všetko to ovplyvní publikum, ktorému je tento materiál určený.

Najlepšie interaktívne grafické materiály spĺňajú požiadavky vami zvolenej cieľovej skupiny, sú zrozumiteľné a hutné, a sú na pohľad – vizuálne atraktívne. Najzaujímavejšie interaktívne grafické materiály sú tie, ktoré zobrazujú nejaký nezabudnuteľný príbeh.

NAJČASTEJŠIE CHYBY PRI INTERAKTÍVNEJ GRAFIKE

- Nesprávne skombinované údaje** – údaje z nedôveryhodných zdrojov alebo jednoducho údaje znižujúce hodnotu interaktívneho grafického materiálu.
- Príliš veľa informácií vyjadrených písmom** – majte na pamäti, že to čím sa tento materiál odlišuje od ostatných metód, ktoré zobrazujú informácie je jeho jednoduchosť a efektívne využitie vizuálnych prvkov.
- Nesprávny výber grafických prvkov** – v prípade, že jeden takýto materiál obsahuje príliš veľa vizuálnych materiálov alebo kombinuje príliš veľa obrázkov z rôznych štýlov, vyzerá škaredo a odrádza ľudí od toho, aby si prečítali informácie, ktoré obsahuje.
- Neexistuje predstava, koncepcia štýlu, v akom by tento materiál mal byť vyhotovený** – niekedy je lepšie venovať viac času príprave a plánovaniu toho, ako by celý materiál mal vyzeráť, než ho v polovici priprav meniť.

DODATOK 4

AKO VYTVORIŤ INTERAKTÍVNU GRAFIKU

Tak, viete už čo je to interaktívna grafika? Pozrite si aj príklady. Aký spôsob prezentovania informácií uprednostňujete? Článok, ktorý ste si práve prečítali alebo interaktívnu grafiku, ktorú nájdete nižšie?

7 TIPS TO CREATE AN AWESOME INFOGRAPHIC

THE SCOOP SKINNY411

BUSINESS EDUCATION: Past, Present & Future

1. Serve a Clear Purpose

A LOOK AT THE HISTORY

2. Use Space Effectively

3. Lead the Viewer

4. Use Callouts for Important Facts

BUSINESS CAREER REQUIREMENTS TODAY:

5. Divide Content into Sections

LOOKING FORWARD 2010 and 2020:

6. Show me the Data

7. Encourage the Eye to Compare Pieces of Data

44% of all graduates are business majors

32% of all graduates are business majors

23% of all graduates are business majors

21% of all graduates are business majors

16% of all graduates are business majors

<http://www.infographicszone.com/how-to/top-5-infographics-on-how-to-create-an-effective-infographic-infographics>

DODATOK 4

ÚLOHA 1

Predtým, než začnete pracovať na vlastnej interaktívnej grafike, skúste odpovedať na nasledujúce otázky: Kto predstavuje **plánovanú cieľovú skupinu** vašej interaktívnej grafiky? Učitelia, študenti alebo snáď ľudia, ktorí majú nejaké špecifické hobby?

Aký je hlavný cieľ danej interaktívnej grafiky? Chcete presvedčiť ľudí, aby zmenili svoje názory na niečo, motivovať ich ku kúpe konkrétneho výrobku alebo iba rozšíriť ich vedomosti o záležitosti, ktorá je pre vás dôležitá?

Aká je téma danej interaktívnej grafiky? Aký typ informácií sa snažíte zobraziť?

Aký bude charakter danej interaktívnej grafiky? Chcete aby bola informatívna, vzdelávajúca, inšpirujúca alebo zábavná?

Kde nájdete materiály, ktoré potrebujete? Ktoré zdroje budú dostatočne dôveryhodné a spoľahlivé, aby ste na základe informácií, ktoré z nich získate vedeli zostaviť danú interaktívnu grafiku?

Chcete aby váš interaktívny grafický materiál bol viac formálny alebo neformálny? Zábavný alebo seriózný? Aký typ jazyka plánujete použiť?

DODATOK 4

ÚLOHA 2

Váš interaktívny grafický materiál by mal zobrazovať informácie o jednej národnostnej alebo etnickej menšine žijúcej vo Veľkej Británii. Pri výskume menšiny, ktorú ste si vybrali, sa snažte získať nasledujúce informácie:

Miesta vo Veľkej Británii, kde žijú veľké populácie danej menšiny:

Koľko ľudí žijúcich vo Veľkej Británii patrí k danej menšine?

Z akého časového obdobia pochádza prvá zmienka/informácia týkajúca sa prítomnosti týchto skupín v danej krajine?

Aké je vyznanie/náboženstvo danej menšiny?

Akým jazykom/jazykmi rozprávajú?

Poznáte nejaké slová/výrazy z jazyka danej menšiny? Aké sú to slová? (ak nie, skúste nájsť informácie ako sa povie „ahoj, ďakujem, atď.“ v jazyku, ktorým daná menšina rozpráva)

Skúste stručne opísať kultúru a tradície danej národnostnej/etickej menšiny:

DODATOK 4
CD. ÚLOHA 2

Poznáte nejaké typické jedlá, ktoré sa spájajú s danou národnostnou/etnickou menšinou?

Poznáte nejaké typické oblečenie, ktoré sa spája s danou národnostnou/etnickou menšinou?

Poznáte nejaké inštitúcie zastupujúce alebo pracujúce v mene danej etnickej/národnostnej menšiny?

Aký typ vizuálnych materiálov budete potrebovať, aby ste si dokázali pripraviť interaktívne grafické materiály? V akých farbách ich budete vytvárať? Existujú nejaké typické farby, ktoré sa spájajú s danou menšinou?

DODATOK 4

ZHRNUTIE

Predtým, než dosiahnete finálny krok – vytvoríte si vlastný interaktívny grafický materiál, pozrite si nižšie uvedené príklady. Zvážte, čo sa Vám na nich páči a čo nie, a myslite na to počas vlastnej práce.

Príklady na interaktívne grafické materiály:

<https://www.customermagnetism.com/infographics/history-food-trucks/>

<https://www.customermagnetism.com/infographics/how-a-super-villain-would-spend-googles-revenue/>

https://www.lrs.org/documents/school/school_library_impact.jpg

<http://www.infographicsshowcase.com/wp-content/uploads/2010/03/Use-Infographics.jpg>

<https://www.marketdominationmedia.com/wp-content/gallery/infographics/4-Ways-Your-Office-is-Making-You-Sick-And-5-Ways-to-Fix-It.jpg>

<http://www.infographicszone.com/how-to/top-5-infographics-on-how-to-create-an-effective-infographic-infographics>

<https://www.marketdominationmedia.com/wp-content/gallery/infographics/9-Reasons-Taylor-Swift-is-a-Savvy-Businesswoman.jpg>

<https://gdcf-0916001bcltd.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2015/10/color-guide.png>

<http://www.tiffanymark.com/wordpress/wp-content/uploads/2012/05/Chocostats1.jpg>

Bezplatne dostupné nástroje, ktoré možno využiť pri tvorbe interaktívnej grafiky:

<https://www.easel.ly/>

<http://create.visual.ly/>